

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 1400/2002

av den 31 juli 2002

om tillämpningen av artikel 81.3 i fördraget på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden inom motorfordonssektorn

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning nr 19/65/EEG av den 2 mars 1965 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av avtal och samordnade förfaranden ⁽¹⁾, senast ändrad genom förordning (EG) nr 1215/1999 ⁽²⁾, särskilt artikel 1 i denna,

efter att ha offentliggjort ett utkast till denna förordning ⁽³⁾,

efter samråd med Rådgivande kommittén för kartell- och monopolfrågor, och

av följande skäl:

- (1) Erfarenheterna inom motorfordonssektorn avseende försäljning av nya motorfordon, reservdelar och efterservice gör det möjligt att fastställa grupper av vertikala avtal som normalt kan anses uppfylla de villkor som anges i artikel 81.3.
- (2) Dessa erfarenheter leder till slutsatsen att det inom denna sektor krävs strängare regler än de som anges i kommissionens förordning (EG) nr 2790/1999 av den 22 december 1999 om tillämpningen av artikel 81.3 i fördraget på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden ⁽⁴⁾.
- (3) Dessa strängare regler för gruppundantag ("undantaget") bör gälla vertikala avtal för inköp eller försäljning av nya motorfordon, vertikala avtal för inköp eller försäljning av reservdelar för motorfordon och vertikala avtal för inköp eller försäljning av reparations- och underhållstjänster för sådana fordon, om dessa avtal ingås mellan icke konkurrerande företag, mellan vissa konkurrenter eller av vissa sammanslutningar av detaljister eller reparatörer. Detta omfattar vertikala avtal som ingåtts mellan en återförsäljare som bedriver verksamhet på detaljhandelnivå eller en auktoriserad reparatör och en (under)återförsäljare eller reparatör. Denna förordning bör gälla dessa vertikala avtal också när de innehåller kompletterande bestämmelser om överlåtelse eller användning av immateriella rättigheter. Begreppet "vertikala avtal" bör definieras i enlighet därmed så att det omfattar både sådana avtal och motsvarande samordnade förfaranden.

(4) Undantaget bör begränsas till att avse vertikala avtal som med tillräcklig säkerhet kan antas uppfylla villkoren i artikel 81.3.

(5) Vertikala avtal som omfattas av de grupper som definieras i denna förordning kan öka den ekonomiska effektiviteten inom en produktions- eller distributionskedja genom att möjliggöra en bättre samordning mellan de deltagande företagen. De kan särskilt leda till att parternas transaktions- och distributionskostnader sänks och att deras investerings- och försäljningsnivåer optimeras.

(6) Sannolikheten för att sådana effektivitetsfrämjande effekter uppväger de konkurrenshämmande effekter som kan uppstå till följd av begränsningar i vertikala avtal beror på de berörda företagens marknadsinflytande och därför på i vilken utsträckning dessa företag möts av konkurrens från andra leverantörer av varor eller tjänster vilka av köparen betraktas som likvärdiga eller utbytbara med hänsyn till produkternas egenskaper, pris och tilltänkta användning.

(7) Tröskelvärden som baserar sig på marknadsandelar bör fastställas för att avspegla leverantörernas marknadsstyrka. Dessutom bör denna sektorspecifika förordning innehålla strängare regler än de som föreskrivs i förordning (EG) nr 2790/1999, särskilt för selektiv distribution. De tröskelvärden under vilka det kan antas att de fördelar som garanteras av vertikala avtal uppväger deras begränsande effekter bör variera enligt kännetecknen för olika typer av vertikala avtal. Det kan därför antas att vertikala avtal generellt har sådana fördelar om leverantören i fråga har en marknadsandel på högst 30 % på marknaden för försäljning av nya motorfordon eller på marknaden för reservdelar, eller högst 40 % när kvantitativ selektiv distribution används vid försäljning av nya motorfordon. Beträffande efterservice kan det generellt antas att de vertikala avtal genom vilka leverantören fastställer kriterier för hur dess auktoriserade reparatörer skall tillhandahålla reparations- eller underhållstjänster för motorfordon av det märke som berörs, och förser dem med utrustning och utbildning för att kunna tillhandahålla sådana tjänster, har sådana fördelar när de berörda leverantörernas nät av auktoriserade reparatörer har en marknadsandel på högst 30 %. När det gäller vertikala avtal som innehåller exklusiva leveransskyldigheter är det dock köparens marknadsandel som är relevant för att fastställa de totala effekterna av sådana vertikala avtal på marknaden.

⁽¹⁾ EGT 36, 6.3.1965, s. 533/65.

⁽²⁾ EGT L 148, 15.6.1999, s. 1.

⁽³⁾ EGT C 67, 16.3.2002, s. 2.

⁽⁴⁾ EGT L 336, 29.12.1999, s. 21.

- (8) Över tröskelvärdet för dessa marknadsandelar kan det inte antas att vertikala avtal som omfattas av artikel 81.1 vanligtvis kommer att ge upphov till objektiva fördelar av sådan art och omfattning att de kan kompensera för de nackdelar de skapar för konkurrensen. Sådana fördelar kan dock förväntas vid kvalitativ selektiv distribution, oberoende av leverantörens marknadsandel.
- (9) För att hindra en leverantör från att säga upp ett avtal på grund av att en återförsäljare eller en reparatör visar prov på ett konkurrensfrämjande beteende, såsom aktiv eller passiv försäljning till utländska konsumenter, försäljning av olika fordonsmärken, flermärkesreparation eller reparation och underhåll som läggs ut på underleverantörer, skall orsakerna till uppsägningen, som måste vara objektiva och öppna, klart anges i skriftlig form i varje tillkännagivande om uppsägning. För att stärka återförsäljarnas och reparatörernas oberoende av leverantörerna bör det dessutom fastställas en minimitidsfrist för tillkännagivande om att inte förnya avtal som ingåtts för en begränsad tid och om uppsägning av avtal som ingåtts på obestämd tid.
- (10) För att främja marknadsintegration och ge återförsäljare eller auktoriserade reparatörer möjligheter till ytterligare affärsverksamhet måste återförsäljarna eller de auktoriserade reparatörerna ges möjlighet att köpa andra företag av samma slag som säljer eller reparerar samma fordonsmärken inom distributionssystemet. I detta avseende skall ett vertikalt avtal mellan en leverantör och en återförsäljare eller en auktoriserad reparatör ge den senare rätt att efter eget val överlåta alla sina rättigheter och skyldigheter till ett annat företag av samma slag som säljer eller reparerar samma fordonsmärken inom distributionssystemet.
- (11) För att främja en snabb lösning av tvister som uppstår mellan parterna i ett distributionsavtal och som annars kan hindra effektiv konkurrens, bör avtal omfattas av gruppundantaget bara om de ger varje part rätt att anlita en oberoende expert eller skiljedomare, särskilt vid tillkännagivande om uppsägning av avtalet.
- (12) Oberoende av de berörda företagens marknadsandelar omfattar inte denna förordning vertikala avtal som innehåller vissa typer av särskilt allvarliga konkurrensbegränsningar som i allmänhet märkbart begränsar konkurrensen även vid låga marknadsandelar och som inte är nödvändiga för att uppnå de positiva effekter som nämns ovan. Det gäller särskilt vertikala avtal som innehåller begränsningar såsom lägsta pris, fasta återförsäljningspriser och, med vissa undantag, begränsningar av det område inom vilket eller till vilka kunder en återförsäljare eller reparatör får sälja de varor eller tjänster som omfattas av avtalet. Sådana avtal bör inte omfattas av undantaget.
- (13) Det är nödvändigt att säkerställa att effektiv konkurrens på den gemensamma marknaden och mellan återförsäljare som är lokaliserade i olika medlemsstater inte begränsas om en leverantör använder selektiv distribution på vissa marknader och andra former av distribution på andra marknader. Framför allt bör undantaget inte omfatta selektiva distributionsavtal som begränsar passiv försäljning till slutanvändare eller icke auktoriserade återförsäljare lokaliserade på marknader där exklusiva områden har tilldelats. Det bör inte heller omfatta selektiva distributionsavtal som begränsar passiv försäljning till kundgrupper som exklusivt tilldelats andra distributörer. Undantaget bör inte heller omfatta exklusiva distributionsavtal, om aktiv eller passiv försäljning till slutanvändare eller icke auktoriserade återförsäljare som är lokaliserade på marknader där selektiv distribution används är begränsad.
- (14) Varje återförsäljares rätt att passivt eller, om det är relevant, aktivt sälja nya motorfordon till slutanvändare bör omfatta rätten att sälja sådana fordon till slutanvändare som har gett en förmedlare eller ett ombud tillåtelse att för deras räkning köpa, ta emot leverans av, transportera eller lagra ett nytt motorfordon.
- (15) Varje återförsäljares rätt att sälja nya motorfordon eller reservdelar eller varje auktoriserad reparatörs rätt att passivt eller, om det är relevant, aktivt sälja reparations- eller underhållstjänster till slutanvändare bör omfatta rätten att använda Internet eller hänvisningar till hemsidor på Internet.
- (16) Begränsningar som leverantören ålägger sina återförsäljares försäljning till slutanvändare i andra medlemsstater, till exempel om återförsäljarens ersättning eller inköpspriset görs beroende av fordonets bestämmelseort eller slutanvändarens hemvist, innebär en indirekt försäljningsbegränsning. Andra exempel på indirekt försäljningsbegränsning är leveranskvoter som baserar sig på ett annat försäljningsområde än den gemensamma marknaden, oavsett om dessa kombineras med försäljningsmål eller inte. Bonussystem som baserar sig på fordonens bestämmelseort eller någon form av diskriminerande produktleveranser till återförsäljarna, antingen vid produktunderskott eller på något annat sätt är också liktydigt med en indirekt försäljningsbegränsning.
- (17) Vertikala avtal som inte ålägger de auktoriserade reparatörerna inom en leverantörs distributionssystem att uppfylla garantier samt utföra kostnadsfri service och arbete i samband med återkallelse av motorfordon avseende alla motorfordon av märket i fråga som sålts på den gemensamma marknaden är liktydiga med en indirekt försäljningsbegränsning och bör inte omfattas av undantaget. Denna skyldighet påverkar inte motorfordonsleverantörens rätt att ålägga en återförsäljare att försäkra sig om att garantierna uppfylls avseende de nya motorfordon denne har sålt och att kostnadsfri service

- och arbete i samband med återkallelse av fordon utförs, endera av återförsäljaren själv eller, vid underentreprenad, av de auktoriserade reparatörer till vilka dessa tjänster har lagts ut på underentreprenad. Konsumenterna bör i sådana fall därför kunna vända sig till återförsäljaren om de ovannämnda skyldigheterna inte fullgjorts på vederbörligt sätt av den auktoriserade reparatör till vilken återförsäljaren lagt ut dessa tjänster på underentreprenad. För att återförsäljare av motorfordon skall ges möjlighet att sälja till slutanvändare på hela den gemensamma marknaden, bör undantaget bara omfatta distributionsavtal som kräver att reparatörerna inom leverantörens nät utför reparations- och underhållstjänster av de varor som omfattas av avtalet och motsvarande varor, oavsett var dessa varor har sålts på den gemensamma marknaden.
- (18) På marknader där selektiv distribution används bör undantaget gälla med avseende på ett förbud som hindrar en återförsäljare från att bedriva verksamhet från ytterligare ett etableringsställe där han är återförsäljare av andra fordon än personbilar eller lätta nyttofordon. Detta förbud bör dock inte omfattas av undantaget, om det begränsar en utvidgning av återförsäljarens verksamhet på det godkända etableringsstället genom att till exempel begränsa utveckling eller förvärv av den infrastruktur som krävs för att uppnå ökade försäljningsvolymmer, inklusive ökningarna genom försäljning på Internet.
- (19) Det vore olämpligt att undanta vertikala avtal som begränsar försäljningen av originalreservdelar eller reservdelar av motsvarande kvalitet från medlemmar i distributionssystemet till oberoende reparatörer som använder dem för att tillhandahålla reparations- eller underhållstjänster. Utan tillgång till sådana reservdelar skulle inte dessa oberoende reparatörer effektivt kunna konkurrera med auktoriserade reparatörer, eftersom de inte skulle kunna tillhandahålla konsumenterna den höga kvalitet på servicen som bidrar till att motorfordon fungerar säkert och tillförlitligt.
- (20) För att ge slutanvändarna rätt att köpa nya motorfordon som har samma specifikationer som motorfordon som säljs i någon annan medlemsstat av en återförsäljare som säljer motsvarande modeller och som är etablerad på den gemensamma marknaden, bör undantaget bara omfatta vertikala avtal som gör det möjligt för en återförsäljare att beställa, lagra och sälja alla sådana fordon som motsvarar en modell som omfattas av avtalsprogrammet. Diskriminerande eller objektiva orättvisa leveransvillkor, särskilt sådana som gäller leveranstider eller priser, som leverantören tillämpar för motsvarande fordon skall betraktas som en begränsning av återförsäljarens möjligheter att sälja sådana fordon.
- (21) Motorfordon är dyra och tekniskt komplexa rörliga varor som med regelbundna och oregelbundna intervaller kräver reparation och underhåll. Det är dock inte nödvändigt för återförsäljare av nya motorfordon att också utföra reparation och underhåll. Leverantörernas och slutanvändarnas berättigade intressen kan tillgodoses helt om återförsäljaren lägger ut dessa arbeten på entreprenad, inklusive skyldigheten att uppfylla garantier, utföra kostnadsfri service och arbete i samband med återkallelse av fordon, till en reparatör eller ett antal reparatörer inom leverantörens distributionssystem. Tillgången till reparations- och underhållstjänster bör dock underlättas. En leverantör kan därför kräva att återförsäljare som har lagt ut reparations- och underhållstjänster till en eller flera auktoriserade reparatörer ger slutanvändarna namn och adress till reparationsverkstaden eller -verkstäderna i fråga. Om någon av dessa auktoriserade reparatörer inte är etablerad i närheten av försäljningsstället, kan leverantören också kräva att återförsäljaren underrättar slutanvändarna om hur långt reparationsverkstaden eller -verkstäderna i fråga ligger från försäljningsstället. En leverantör kan dock bara införa sådana skyldigheter om han också inför liknande skyldigheter för återförsäljare vars egna reparationsverkstäder inte ligger i samma lokaler som försäljningsstället.
- (22) Vidare är det inte nödvändigt att auktoriserade reparatörer också säljer nya motorfordon för att de nöjaktigt skall kunna tillhandahålla reparations- och underhållstjänster. Undantaget bör därför inte omfatta vertikala avtal som innehåller någon direkt eller indirekt skyldighet eller något incitament som leder till en sammankoppling av försäljning och serviceverksamhet eller som gör resultaten i en av dessa verksamheter beroende av den andra verksamhetens resultat. Det gäller särskilt när återförsäljare eller auktoriserade reparatörers ersättning vid köp eller försäljning av de varor eller tjänster som är nödvändiga för en verksamhet görs beroende av köp eller försäljning av varor eller tjänster med anknytning till den andra verksamheten, eller där alla sådana varor eller tjänster utan åtskillnad slås samman till ett enda ersättnings- eller rabattsystem.
- (23) För att säkerställa en effektiv konkurrens på marknaderna för reparation och underhåll och för att ge reparatörer möjlighet att erbjuda slutanvändarna konkurrerande reservdelar såsom originalreservdelar och reservdelar av motsvarande kvalitet, bör undantaget inte omfatta vertikala avtal som begränsar möjligheterna för auktoriserade reparatörer inom en fordonstillverkarens distributionssystem, oberoende reservdelsåterförsäljare, oberoende reparatörer eller slutanvändare från att få reservdelar från tillverkaren av sådana reservdelar eller från en annan tillverkare som de själva valt. Detta påverkar inte reservdelstillverkarnas civilrättsliga ansvar.

- (24) För att auktoriserade och oberoende reparatörer och slutanvändare skall kunna identifiera en tillverkare av motorfordonskomponenter eller reservdelar och välja mellan konkurrerande reservdelar, bör undantaget vidare inte omfatta avtal genom vilka en tillverkare av motorfordon begränsar möjligheterna för en tillverkare av komponenter eller originalreservdelar att på dessa reservdelar effektivt och synligt placera sitt varumärke eller sin logotyp. För att vidare underlätta detta val samt försäljningen av reservdelar, som har tillverkats enligt fordonstillverkarens specifikationer och produktions- och kvalitetsnormer för produktion av komponenter och reservdelar, presumeras reservdelar vara originalreservdelar, om reservdelstillverkaren utfärdar ett intyg om att reservdelarna är av samma kvalitet som de komponenter som använts vid monteringen av ett motorfordon och som tillverkats enligt dessa specifikationer och normer. Andra reservdelar för vilka reservdelstillverkaren när som helst kan utfärda ett intyg som styrker att delarna i fråga motsvarar kvaliteten på de komponenter som använts vid monteringen av ett visst motorfordon, kan säljas som reservdelar av motsvarande kvalitet.
- (25) Undantaget bör inte omfatta vertikala avtal som begränsar auktoriserade reparatörers möjligheter att använda reservdelar av motsvarande kvalitet för reparation eller underhåll av ett motorfordon. Med beaktande av fordonstillverkarnas direkta avtalsreglerade inblandning i reparationer som omfattas av garanti, kostnadsfri service och återkallelse av fordon, bör undantaget omfatta avtal som innefattar en skyldighet för auktoriserade reparatörer att använda originalreservdelar som fordonstillverkaren levererar för dessa reparationer.
- (26) För att skydda den effektiva konkurrensen på marknaden för reparations- och underhållstjänster och för att förhindra utestängning av oberoende reparatörer, måste motorfordonstillverkarna ge alla intresserade oberoende operatörer fullständig tillgång till all teknisk information, felsökningsutrustning och annan utrustning, verktyg, inklusive all relevant programvara och utbildning som krävs för reparation och underhåll av motorfordon. De oberoende operatörer som måste ges sådan tillgång inkluderar särskilt oberoende reparatörer, tillverkare av utrustning eller verktyg för reparationer, utgivare av teknisk information, bilklubbar, operatörer som ger vägghjälp, operatörer som erbjuder kontroll- och provningstjänster och operatörer som erbjuder utbildning för reparatörer. Särskilt skall villkoren för tillgång inte göra åtskillnad mellan auktoriserade och oberoende operatörer. Tillgång skall ges på begäran utan onödigt dröjsmål och priset för upplysningarna bör inte hindra tillgång till dem genom att man inte tar hänsyn till i vilken utsträckning den oberoende operatören använder dem. En leverantör av motorfordon bör åläggas att ge oberoende operatörer tillgång till tekniska upplysningar om nya motorfordon samtidigt som sådan tillgång ges till leverantörens auktoriserade reparatörer och får inte
- ålägga oberoende operatörer att köpa mer upplysningar än vad som krävs för att utföra arbetet i fråga. Leverantörerna bör åläggas att ge tillgång till de tekniska upplysningar som krävs för att omprogrammera den elektroniska utrustningen i ett motorfordon. Det är emellertid berättigat och korrekt att dessa inte ger tillgång till tekniska uppgifter som kan ge en tredje part möjlighet att kringgå eller oskadliggöra befintlig stölskyddsutrustning, att omkalibrera elektronisk utrustning eller att manipulera komponenter som till exempel begränsar motorfordonens hastighet, om inte stölskyddet, omkalibreringen eller manipuleringen kan uppnås med andra, mindre begränsande medel. Immateriella rättigheter och rättigheter i samband med know-how, däribland sådana som har ett samband med ovannämnda utrustning, måste dock utövas på ett sådant sätt att varje form av missbruk undviks.
- (27) För att säkerställa tillträde till och förebygga samverkan på de relevanta marknaderna och ge återförsäljarna möjlighet att sälja fordonsmärken från två eller flera tillverkare som inte är anknutna företag, har undantaget förenats med vissa specifika villkor. Därför bör undantaget inte gälla för konkurrensklausuler. Utan att det påverkar leverantörens möjligheter att kräva att återförsäljaren visar upp fordonen i märkesspecifika områden i utställningslokalen för att undvika förväxling mellan olika märken, bör förbud mot försäljning av konkurrerande fordonsmärken inte heller omfattas av undantaget. Detsamma gäller en skyldighet att ställa ut hela motorfordonssortimentet, om detta gör försäljningen eller utställningen av fordon som tillverkats av icke anknutna företag omöjlig eller oskäligt svår. Vidare betraktas en skyldighet att ha särskild försäljningspersonal för olika fordonsmärken som en indirekt konkurrensklausul och bör därför inte omfattas av undantaget, om inte återförsäljaren beslutar att ha särskild försäljningspersonal för olika fordonsmärken och leverantören betalar samtliga extra kostnader detta kan innebära.
- (28) För att säkerställa att reparatörer ges möjlighet att utföra reparationer eller underhåll på alla motorfordon, bör undantaget inte omfatta skyldigheter som begränsar motorfordonsreparatörers möjligheter att tillhandahålla reparations- eller underhållstjänster för fordonsmärken från konkurrerande leverantörer.
- (29) Dessutom krävs särskilda villkor för att från tillämpningsområdet för undantaget utesluta vissa begränsningar som ibland ålagts i samband med ett selektivt distributionssystem. Detta gäller särskilt skyldigheter som hindrar medlemmarna i ett selektivt distributionssystem från att sälja fordonsmärken från vissa konkurrerande leverantörer, vilket lätt kan leda till att vissa fordonsmärken utestängs. Ytterligare villkor krävs för att främja konkurrens inom varumärken och marknadsintegration på den gemensamma marknaden, för att skapa

- möjligheter för de återförsäljare och auktoriserade reparatörer som önskar ta tillvara möjligheter till affärsverksamhet utanför sina etableringsställen och för att skapa förutsättningar som möjliggör en utveckling av återförsäljare av flera fordonsmärken. Undantag bör särskilt inte omfatta begränsningar av möjligheten att bedriva verksamhet i form av återförsäljning av personbilar och lätta nyttofordon eller i form av tillhandahållande av reparations- eller underhållstjänster från ett etableringsställe som inte godkänts. Leverantören får kräva ytterligare försäljnings- och leveransställen för personbilar och lätta nyttofordon eller reparationsverkstäder för att uppfylla de relevanta kvalitativa kriterier som är tillämpliga på liknande avsättningsställen som är belägna inom samma geografiska område.
- (30) Undantaget bör inte tillämpas på begränsningar som försämrar en återförsäljares möjligheter att sälja leasingtjänster för motorfordon.
- (31) Begränsningarna i fråga om marknadsandelar, det faktum att vissa vertikala avtal inte omfattas och de villkor som föreskrivs i denna förordning bör normalt säkerställa att de avtal på vilka undantaget är tillämpligt inte gör det möjligt för de deltagande företagen att sätta konkurrensen ur spel för en avsevärd del av varorna eller tjänsterna i fråga.
- (32) I särskilda fall där avtal som annars skulle omfattas av undantaget ändå har verkningar som är oförenliga med artikel 81.3, får kommissionen förklara att undantaget inte skall tillämpas. Detta kan särskilt inträffa när köparen har ett betydande marknadsinflytande på den relevanta marknaden där han återförsäljer sina varor eller tillhandahåller sina tjänster eller där parallella nät av vertikala avtal har liknande verkningar som väsentligt begränsar tillträdet till en relevant marknad eller begränsar konkurrensen på denna marknad. Sådana kumulativa effekter kan exempelvis uppstå vid selektiv distribution. Om konkurrensen märkbart begränsas på en marknad på grund av närvaron av en leverantör med marknadsinflytande eller om priser och villkor för leverans till återförsäljare av motorfordon skiljer sig väsentligt mellan olika geografiska marknader, kan kommissionen också förklara att undantaget inte skall tillämpas. Den kan också förklara att undantaget inte skall tillämpas, om diskriminerande priser eller försäljningsvillkor eller orimligt stora tillägg, såsom tillägg för högerstyrda fordon, tillämpas för leverans av varor som motsvarar avtalsprogrammet.
- (33) Förordning nr 19/65/EEG ger myndigheterna i medlemsstaterna befogenhet att besluta att undantaget inte skall tillämpas på vertikala avtal som har verkningar som är oförenliga med villkoren i artikel 81.3, om sådana verkningar är märkbara på deras territorium eller en del av detta, och om detta territorium har de särdrag som kännetecknar en avgränsad geografisk marknad. Utövandet av dessa nationella befogenheter att besluta att undantaget inte skall tillämpas bör inte hindra att gemenskapens konkurrensregler tillämpas enhetligt på hela den gemensamma marknaden eller att de åtgärder som vidtas för att genomföra dessa regler fungerar effektivt.
- (34) För att möjliggöra en bättre övervakning av parallella nät av vertikala avtal som har liknande begränsande effekter och som täcker mer än 50 % av en viss marknad, bör kommissionen tillåtas förklara att undantaget inte skall tillämpas på vertikala avtal som innehåller specifika begränsningar med avseende på den berörda marknaden, varigenom artikel 81.1 återigen blir fullt tillämplig på sådana avtal.
- (35) Undantaget bör beviljas utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 82 i fördraget om ett företags missbruk av en dominerande ställning.
- (36) Kommissionens förordning (EG) nr 1475/95 av den 28 juni 1995 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper försäljnings- och serviceavtal för motorfordon⁽¹⁾ gäller till och med den 30 september 2002. För att alla operatörer skall ges möjlighet att anpassa vertikala avtal som är förenliga med den förordningen och som fortfarande gäller när undantaget enligt den förordningen upphör att gälla, är det lämpligt att sådana avtal fram till den 1 oktober 2003 omfattas av en övergångsperiod under vilken de med stöd av denna förordning bör undantas från förbudet i artikel 81.1.
- (37) För att alla operatörer inom ett kvantitativt selektivt distributionssystem för nya personbilar och lätta nyttofordon skall kunna anpassa sin affärsstrategi till att undantaget inte tillämpas på lokaliseringssklausuler, är det lämpligt att föreskriva att villkoret i artikel 5.2 b skall träda i kraft den 1 oktober 2005.
- (38) Kommissionen bör regelbundet övervaka hur denna förordning verkar, särskilt vad gäller dess effekter på konkurrensen inom detaljhandeln för motorfordon och inom efterservice på den gemensamma marknaden eller relevanta delar av denna. Detta bör även omfatta övervakning av effekterna av denna förordning på strukturen och koncentrationsnivån av distributionen av motorfordon liksom av de effekter på konkurrensen som är en följd därav. Kommissionen bör även utvärdera hur denna förordning verkar och publicera en rapport senast den 31 maj 2008.

⁽¹⁾ EGT L 145, 29.6.1995, s. 25.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Definitioner

1. I denna förordning används följande beteckningar med de betydelse som här anges:

- a) *konkurrerande företag*: faktiska eller potentiella leverantörer på samma produktmarknad; produktmarknaden omfattar varor eller tjänster som med hänsyn till sina egenskaper, pris och tilltänkta användning av köparen betraktas som likvärdiga med eller utbytbara med de varor eller tjänster som omfattas av avtalet.
- b) *konkurrensklausul*: varje direkt eller indirekt skyldighet som föranleder köparen att inte tillverka, köpa, sälja eller återförsälja varor eller tjänster som konkurrerar med de varor eller tjänster som omfattas av avtalet, eller varje direkt eller indirekt skyldighet för köparen att av leverantören eller från något annat företag som leverantören utsett, göra mer än 30 % av sina totala inköp av de varor som omfattas av avtalet, motsvarande varor eller tjänster och av varor eller tjänster som på den relevanta marknaden är utbytbara med dessa, beräknat på grundval av värdet av köparens inköp under det föregående kalenderåret. En skyldighet för återförsäljaren att sälja motorfordon från andra leverantörer i separata områden av utställningslokalen för att undvika förväxling mellan fordonsmärkena utgör ingen konkurrensklausul enligt denna förordning. En skyldighet för återförsäljaren att ha särskild försäljningspersonal för olika motorfordonsmärken utgör en konkurrensklausul enligt denna förordning, om inte återförsäljaren beslutar att ha särskild försäljningspersonal för olika fordonsmärken och leverantören betalar samtliga extra kostnader detta innebär.
- c) *vertikala avtal*: avtal eller samordnade förfaranden som ingår mellan två eller flera företag som vart och ett, enligt avtalet, är verksamt i olika led i produktions- eller distributionskedjan.
- d) *vertikala begränsningar*: konkurrensbegränsningar som omfattas av artikel 81.1 i fördraget, om sådana begränsningar ingår i ett vertikalt avtal.
- e) *exklusiv leveransskyldighet*: varje direkt eller indirekt skyldighet som föranleder leverantören att sälja de varor eller tjänster som omfattas av avtalet till endast en köpare inom den gemensamma marknaden för en särskild användning eller för återförsäljning.
- f) *selektivt distributionssystem*: ett distributionssystem där leverantören åtar sig att, antingen direkt eller indirekt, sälja de varor eller tjänster som omfattas av avtalet endast till återförsäljare eller reparatörer som valts ut på grundval av särskilda kriterier och där dessa återförsäljare eller reparatörer åtar sig att inte sälja dessa varor eller tjänster till icke auktoriserade återförsäljare eller oberoende reparatörer, utan att detta påverkar möjligheten att sälja reservdelar till oberoende reparatörer eller skyldigheten att tillhandahålla oberoende operatörer all teknisk information, felsökningsapparat, verktyg och utbildning som krävs för reparation

och underhåll av motorfordon eller för genomförande av åtgärder till skydd för miljön.

- g) *kvantitativt selektivt distributionssystem*: ett selektivt distributionssystem där leverantören använder kriterier för att välja ut återförsäljare eller reparatörer som direkt begränsar deras antal.
- h) *kvalitativt selektivt distributionssystem*: ett selektivt distributionssystem där leverantören använder kriterier för att välja ut återförsäljare eller reparatörer som endast är kvalitativa, som är nödvändiga på grund av att de varor eller tjänster som omfattas av avtalet är av ett visst slag, som gäller lika för alla återförsäljare eller reparatörer som ansöker om att få ansluta sig till distributionssystemet, som inte tillämpas på ett diskriminerande sätt och som inte direkt begränsar antalet återförsäljare eller reparatörer.
- i) *immateriella rättigheter*: omfattar rättigheter som åtnjuter industriellt rättsskydd, upphovsrätt och besläktade rättigheter.
- j) *know-how*: en viss mängd icke patenterad praktisk information som är ett resultat av leverantörens erfarenhet och tester och som är hemlig, väsentlig och identifierad; i detta sammanhang innebär "hemlig" att ifrågavarande know-how i sin helhet eller beträffande den exakta utformningen och sammansättningen av dess delar inte är allmänt känd eller lättillgänglig; "väsentlig" innebär att ifrågavarande know-how omfattar information som är oundgänglig för köparen när det gäller användning, försäljning eller vidareförsäljning av de varor eller tjänster som omfattas av avtalet; "identifierad" innebär att ifrågavarande know-how skall vara beskriven på ett tillräckligt omfattande sätt, för att det skall vara möjligt att kontrollera att den uppfyller kriterierna om hemlighet och väsentlighet.
- k) *köpare*: omfattar ett företag som, antingen i egenskap av återförsäljare eller reparatör, säljer varor eller tjänster för ett annat företags räkning.
- l) *auktoriserad reparatör*: den som tillhandahåller reparations- och underhållstjänster för motorfordon och är verksam inom det distributionssystem som en leverantör av motorfordon har inrättat.
- m) *oberoende reparatör*: den som tillhandahåller reparations- och underhållstjänster för motorfordon, men som inte är verksam inom det distributionssystem som inrättats av leverantören av de motorfordon för vilka den oberoende reparatören tillhandahåller reparationer eller underhåll. En auktoriserad reparatör inom en viss leverantörs distributionssystem skall anses vara en oberoende reparatör enligt denna förordning, i den mån som han tillhandahåller reparations- eller underhållstjänster för motorfordon beträffande vilka han inte ingår i den ifrågavarande leverantörens distributionssystem.
- n) *motorfordon*: ett självgående fordon försett med tre eller flera hjul avsett att användas på allmänna vägar.
- o) *personbil*: ett motorfordon avsett för persontransporter med högst åtta sittplatser utöver förarplatsen.

- p) *lätt nyttofordon*: ett motorfordon avsett för transport av varor eller passagerare med en totalmassa på högst 3,5 ton; om ett visst lätt nyttofordon också säljs i ett utförande med en totalmassa på över 3,5 ton, anses alla utföranden av det fordonet som lätta nyttofordon.
- q) *avtalsprogrammet*: alla de olika modeller av motorfordon som återförsäljaren kan köpa av leverantören.
- r) *motorfordon som motsvarar en modell som omfattas av avtalsprogrammet*: ett fordon som omfattas av ett distributionsavtal med ett annat företag inom det distributionssystem som inrättats av tillverkaren eller med dennes samtycke och som
- serietillverkas eller seriemonteras av tillverkaren, och
 - har samma karosseriform, kardanaxel, chassi och motortyp som ett fordon som omfattas av avtalsprogrammet.
- s) *reservdelar*: varor som skall monteras i eller på ett motorfordon för att ersätta komponenter i det fordonet, däribland smörjmedel som är nödvändiga för nyttjande av ett motorfordon, utom bränsle.
- t) *originalreservdelar*: reservdelar som är av samma kvalitet som de komponenter som används vid monteringen av ett motorfordon och som tillverkas enligt de specifikationer och produktionsnormer som fordonstillverkaren tillhandahåller för tillverkning av komponenter eller reservdelar för motorfordonet i fråga. Detta omfattar reservdelar som tillverkas på samma produktionslinje som dessa komponenter. Om inte motsatsen bevisas presumeras det att delar utgör originalreservdelar, om tillverkaren intygar att delarna motsvarar kvaliteten på de komponenter som använts vid monteringen av fordonet i fråga och har tillverkats enligt fordonstillverkarens specifikationer och produktionsnormer.
- u) *reservdelar av motsvarande kvalitet*: uteslutande reservdelar som tillverkas av ett företag som när som helst kan intyga att delarna i fråga motsvarar kvaliteten på de komponenter som används eller använts vid monteringen av motorfordonen i fråga.
- v) *företag inom distributionssystemet*: tillverkaren samt företag som av tillverkaren eller med tillverkarens samtycke anförtrotts återförsäljning eller reparation eller underhåll av varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor.
- w) *slutanvändare*: omfattar leasingföretag om inte de leasingavtal som används medger en överföring av äganderätten eller en rätt till köp av fordonet innan avtalet löper ut.

2. Begreppen företag, leverantör, köpare, återförsäljare och reparatör skall även omfatta deras respektive anknutna företag.

Med *anknutna företag* avses

- a) företag i vilka en avtalspart direkt eller indirekt
- i) har rätt att utöva mer än hälften av rösträttigheterna, eller
 - ii) har rätt att utse mer än hälften av ledamöterna i styrelsen, direktionen eller organ som rättsligt företräder företagen, eller
 - iii) har rätt att leda företagets verksamhet,
- b) företag som direkt eller indirekt gentemot en avtalspart har de rättigheter eller befogenheter som anges i a,
- c) företag i vilka ett företag som avses i b direkt eller indirekt har de rättigheter eller befogenheter som anges i a,
- d) företag i vilka en avtalspart tillsammans med ett eller flera av de företag som anges i a, b eller c, eller i vilka två eller flera av dessa företag gemensamt har de rättigheter eller befogenheter som anges i a,
- e) företag i vilka de rättigheter eller befogenheter som anges i a gemensamt utövas av
- i) avtalsparter eller dessas respektive anknutna företag som anges i a–d, eller
 - ii) en eller flera avtalsparter eller en eller flera av dessas anknutna företag som anges i a–d, samt en eller flera tredje män.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Enligt artikel 81.3 i fördraget och om inte något annat följer av denna förordning förklaras bestämmelserna i artikel 81.1 icke tillämpliga på vertikala avtal, om de avser villkoren för parternas inköp, försäljning eller återförsäljning av nya motorfordon, reservdelar för motorfordon eller reparations- och underhållstjänster för motorfordon.

Första stycket skall gälla i den mån som dessa vertikala avtal innehåller vertikala begränsningar.

Med "undantaget" avses i denna förordning det undantag som fastställs i denna punkt.

2. Undantaget skall också gälla följande grupper av vertikala avtal:

- a) Vertikala avtal som ingås mellan en sammanslutning av företag och dess medlemmar, eller mellan en sådan sammanslutning och dess leverantörer, endast om alla medlemmar är återförsäljare av motorfordon eller reservdelar för motorfordon eller reparatörer, och om ingen enskild medlem i sammanslutningen, tillsammans med dess anknutna företag, har en sammanlagd årsomsättning som överstiger 50

miljoner euro; vertikala avtal som ingås av sådana sammanslutningar skall omfattas av denna förordning utan att det påverkar tillämpningen av artikel 81 i fråga om horisontella avtal som ingåtts mellan medlemmarna i sammanslutningen eller med avseende på beslut fattade av sammanslutningen.

b) Vertikala avtal som innehåller bestämmelser som rör överlåtelse till köparen av immateriella rättigheter eller köparens användning av dessa, under förutsättning att dessa bestämmelser inte utgör det primära syftet med sådana avtal och har direkt avseende på användning, försäljning eller återförsäljning av varor eller tjänster av köparen eller dennes kunder. Undantaget skall tillämpas under förutsättning att dessa bestämmelser inte innehåller konkurrensbegränsningar som avser de varor eller tjänster som omfattas av avtalet, som har samma syfte eller verkningar som vertikala begränsningar som inte är undantagna enligt denna förordning.

3. Undantaget skall inte tillämpas på vertikala avtal som ingås mellan konkurrerande företag.

Det skall dock tillämpas när konkurrerande företag ingår ett icke-ömsesidigt vertikalt avtal och

- a) köparen har en sammanlagd årsomsättning som inte överstiger 100 miljoner euro,
- b) leverantören är tillverkare och återförsäljare av varor, medan köparen är en återförsäljare som inte tillverkar varor som konkurrerar med de varor som omfattas av avtalet, eller
- c) leverantören tillhandahåller tjänster i flera handelsled, medan köparen inte tillhandahåller konkurrerande tjänster i det handelsled där han köper de tjänster som omfattas av avtalet.

Artikel 3

Allmänna villkor

1. Om inte något annat följer av punkterna 2, 3, 4, 5, 6 och 7 skall undantaget tillämpas på villkor att leverantörens marknadsandel inte överstiger 30 % av den relevanta marknad på vilken denne säljer nya motorfordon eller reservdelar till motorfordon eller tillhandahåller reparations- och underhållstjänster.

För att undantaget skall tillämpas skall dock tröskelvärdet för marknadsandelar vara 40 % för avtal om inrättande av kvantitativa selektiva distributionssystem för försäljning av nya motorfordon.

Dessa tröskelvärden skall inte tillämpas på avtal om inrättande av kvalitativa selektiva distributionssystem.

2. I fråga om vertikala avtal som innehåller exklusiva leveransskyldigheter skall undantaget tillämpas på villkor att köparens marknadsandel inte överstiger 30 % av den relevanta marknad på vilken denne köper de varor eller tjänster som omfattas av avtalet.

3. Undantaget skall gälla på villkor att det i det vertikala avtal som ingås med en återförsäljare eller en reparatör anges att leverantören samtycker till att överföra de rättigheter och skyldigheter som följer av det vertikala avtalet till en annan återförsäljare eller reparatör inom distributionssystemet och som den tidigare återförsäljaren eller reparatören valt.

4. Undantaget skall gälla på villkor att det i det vertikala avtal som ingås med en återförsäljare eller en reparatör anges att en leverantör som önskar tillkännage en uppsägning av ett avtal skall göra detta skriftligt och närmare ange skälen för uppsägningen, vilka skall vara objektiva och öppna, för att förhindra att en leverantör säger upp ett vertikalt avtal med en återförsäljare eller reparatör på grund av praxis som kanske inte begränsas av denna förordning.

5. Undantaget skall gälla på villkor att det i det vertikala avtal som leverantören av nya motorfordon ingår med en återförsäljare eller en auktoriserad reparatör anges

- a) att avtalet ingås för en period på minst fem år; i detta fall skall varje part åta sig att minst sex månader i förväg underrätta den andra parten om sin avsikt att inte förnya avtalet, eller
- b) att avtalet ingås på obestämd tid; i detta fall skall den normala tidsfristen för att tillkännage en vanlig uppsägning av avtalet vara minst två år för båda parter; denna tidsfrist skall förkortas till minst ett år om
 - i) leverantören genom lagstiftning eller särskilt avtal är skyldig att betala en lämplig ersättning vid avtalets upphörande, eller
 - ii) leverantören säger upp avtalet om det är nödvändigt att organisera om hela eller en väsentlig del av nätet.

6. Undantaget skall gälla på villkor att det vertikala avtalet ger varje part rätt att hänskjuta tvister om uppfyllandet av deras avtalsenliga skyldigheter till en oberoende expert eller skiljedomare. Sådana tvister kan bland annat gälla

- a) leveransskyldigheter,
- b) fastställande eller uppnående av försäljningsmål,
- c) införande av krav på lagerhållning,
- d) uppfyllandet av en skyldighet att tillhandahålla eller använda demonstrationsfordon,
- e) villkor för försäljning av olika märken,
- f) frågan om huruvida förbudet att bedriva verksamhet från ett icke godkänt etableringsställe begränsar möjligheterna för återförsäljaren av andra motorfordon än personbilar eller lätta nyttofordon att utvidga sin verksamhet, eller
- g) frågan om huruvida uppsägningen av ett avtal motiveras av de skäl som anges i uppsägningen.

Den rättighet som avses i första meningen skall inte påverka varje parts rätt att vända sig till en nationell domstol.

7. För de ändamål som avses i denna artikel skall den marknadsandel som innehas av de företag som avses i artikel 1.2 e fördelas lika mellan vart och ett av de företag som har de rättigheter eller befogenheter som anges i artikel 1.2 a.

Artikel 4

Särskilt allvarliga begränsningar

(Särskilt allvarliga begränsningar avseende försäljning av nya motorfordon, reparations- och underhållstjänster eller reservdelar)

1. Undantaget skall inte tillämpas på vertikala avtal som direkt eller indirekt, ensamt eller i förening med andra faktorer som parterna kontrollerar, har följande syfte:

- a) Begränsningar av återförsäljarens eller reparatörens möjligheter att bestämma försäljningspriset, utan att detta påverkar leverantörens möjlighet att fastställa ett högsta försäljningspris eller ett rekommenderat försäljningspris, under förutsättning att dessa inte som en följd av påtryckningar eller incitament från någon av parterna får karaktären av ett fast eller lägsta försäljningspris.
- b) Begränsningar av det område inom vilket, eller av de kunder till vilka återförsäljaren eller reparatören får sälja de varor eller tjänster som omfattas av avtalet; undantaget skall dock tillämpas på:
 - i) begränsningar av aktiv försäljning inom det exklusiva området eller till en exklusiv kundgrupp som reserveras för leverantören eller som leverantören tilldelat en annan återförsäljare eller reparatör, om en sådan begränsning inte begränsar återförsäljarens eller reparatörens kunders försäljning,
 - ii) begränsningar av återförsäljarens försäljning till slutanvändare, om återförsäljaren bedriver verksamhet på grossistnivå,
 - iii) begränsningar av försäljningen av nya motorfordon och reservdelar till icke auktoriserade återförsäljare av medlemmarna i ett selektivt distributionssystem på de marknader där selektiv distribution tillämpas, om inte något annat anges i punkt i,
 - iv) begränsningar av köparens möjligheter att sälja komponenter som levereras i syfte att införlivas, till kunder som skulle använda dem för att tillverka samma slags varor som de som är producerade av leverantören.
- c) Begränsningar av korsvisa leveranser mellan återförsäljare eller reparatörer inom ett selektivt distributionssystem, inklusive mellan återförsäljare eller reparatörer som bedriver verksamhet i olika handelsled.
- d) Begränsningar för medlemmar inom ett selektivt distributionssystem, som bedriver verksamhet i detaljhandelsledet på marknader där selektiv distribution används, att aktivt eller passivt sälja nya personbilar eller lätta nyttofordon, reservdelar till alla motorfordon eller reparations- och underhållstjänster för alla motorfordon till slutanvändare. Undantaget skall tillämpas på avtal som innehåller ett förbud för en medlem inom ett selektivt distributionssystem att bedriva verksamhet från ett icke godkänt etableringsställe. Tillämp-

ningen av undantaget på ett sådant förbud skall dock bara gälla om inget annat följer av artikel 5.2 b.

- e) Begränsningar för medlemmar inom ett selektivt distributionssystem som bedriver verksamhet i detaljhandelsledet på marknader där selektiv distribution används att aktivt eller passivt sälja andra nya motorfordon än personbilar eller lätta nyttofordon till slutanvändare, utan att detta påverkar leverantörens möjlighet att förbjuda en medlem inom det systemet att bedriva verksamhet från ett icke godkänt etableringsställe.

(Särskilt allvarliga begränsningar som bara avser försäljning av nya motorfordon)

- f) Begränsningar av återförsäljarens möjligheter att sälja nya motorfordon som motsvarar en modell som omfattas av dennes avtalsprogram.
- g) Begränsningar av återförsäljarens möjligheter att ingå underentreprenörsavtal för reparations- och underhållstjänster med auktoriserade reparatörer, utan att detta påverkar leverantörens möjligheter att kräva att återförsäljaren, innan försäljningsavtalet ingås, ger slutanvändarna namn och adress på den auktoriserade reparatören eller reparatörerna i fråga och att, om någon av dessa auktoriserade reparatörer inte befinner sig i närheten av försäljningsstället, också underrätta slutanvändarna om hur långt försäljningsstället ligger ifrån reparationsverkstaden eller -verkstäderna i fråga; sådana skyldigheter kan dock bara införas under förutsättning att liknande skyldigheter åläggs återförsäljare vars verkstad inte ligger i samma lokal som försäljningsstället.

(Särskilt allvarliga begränsningar som bara avser försäljning av reparations- och underhållstjänster och reservdelar)

- h) Begränsningar av den auktoriserade reparatörens möjligheter att begränsa sin verksamhet till reparations- och underhållstjänster samt återförsäljning av reservdelar.
- i) Begränsningar av försäljningen av reservdelar för motorfordon av medlemmar inom ett selektivt distributionssystem till oberoende reparatörer som använder dessa delar för reparation och underhåll av motorfordon.
- j) Begränsningar som avtalats mellan en leverantör av originalreservdelar eller reservdelar av motsvarande kvalitet, reparationsverktyg eller felsökningsutrustning eller annan utrustning och en tillverkare av motorfordon, som begränsar leverantörens möjligheter att sälja dessa varor eller tjänster till auktoriserade eller oberoende återförsäljare eller till auktoriserade eller oberoende reparatörer eller slutanvändare.
- k) Begränsningar av en återförsäljarens eller auktoriserade reparatörens möjligheter att få originalreservdelar eller reservdelar av motsvarande kvalitet från en valfri tredje part och att använda dem för reparation eller underhåll av motorfordon, utan att detta påverkar möjligheten för en leverantör av nya motorfordon att kräva att originalreservdelar som denne levererat används vid reparationer som omfattas av garanti, kostnadsfri service och arbete i samband med återkallelse av fordon.

l) Begränsningar som avtalats mellan en tillverkare av motorfordon som använder komponenter i den första monteringen av motorfordon och leverantören av sådana komponenter som begränsar den senares möjligheter att effektivt och väl synligt placera sitt varumärke eller sin logotyp på de levererade komponenterna eller reservdelarna.

2. Undantaget skall inte gälla om leverantören av motorfordon vägrar att ge oberoende operatörer tillgång till teknisk information, felsökningsutrustning och annan utrustning, verktyg, inklusive all relevant programvara eller utbildning som krävs vid reparation och underhåll av dessa motorfordon eller vid genomförandet av åtgärder för att skydda miljön.

Sådan tillgång skall särskilt omfatta obegränsad användning av ett motorfordons elektroniska kontroll- och felsökningsystem, att dessa system programmeras i enlighet med leverantörens standardiserade förfaranden, reparations- och utbildningsinstruktioner och de upplysningar som krävs för att använda verktyg och utrustning för felsökning och service.

Tillgång skall ges till oberoende operatörer på ett icke-diskriminerande, snabbt och proportionellt sätt och upplysningarna skall lämnas i en användbar form. Om den relevanta posten omfattas av en immateriell rättighet eller utgör know-how, får tillgång inte vägras på ett otillåtet sätt.

I denna punkt avses med "oberoende operatör" företag som direkt eller indirekt är inblandade i reparation och underhåll av motorfordon, särskilt oberoende reparatörer, tillverkare av utrustning eller verktyg för reparationer, oberoende återförsäljare av reservdelar, utgivare av teknisk information, bilklubbar, operatörer som ger hjälp på vägarna, operatörer som erbjuder kontroll och provningstjänster och operatörer som erbjuder utbildning för reparatörer.

Artikel 5

Särskilda villkor

1. I fråga om försäljning av nya motorfordon, reparations- och underhållstjänster eller reservdelar skall undantaget inte tillämpas på följande skyldigheter i vertikala avtal:

- a) Varje direkt eller indirekt konkurrensklausul.
- b) Varje direkt eller indirekt skyldighet som begränsar möjligheterna för en auktoriserad reparatör att tillhandahålla reparations- och underhållstjänster för fordon från konkurrerande leverantörer.
- c) Varje direkt eller indirekt skyldighet som föranleder medlemmarna inom ett distributionssystem att inte sälja motorfordon eller reservdelar från särskilda konkurrerande leverantörer eller att inte tillhandahålla reparations- och underhållstjänster för motorfordon från särskilda konkurrerande leverantörer.

d) Varje direkt eller indirekt skyldighet som föranleder återförsäljaren eller den auktoriserade reparatören att, efter det att avtalet löpt ut, inte tillverka, köpa, sälja eller återförsälja motorfordon eller att inte tillhandahålla reparations- eller underhållstjänster.

2. I fråga om försäljning av nya motorfordon skall undantaget inte tillämpas på följande skyldigheter i vertikala avtal:

- a) Varje direkt eller indirekt skyldighet som föranleder detaljisten att inte sälja leasingtjänster som avser varor som omfattas av avtalet eller motsvarande varor.
- b) Varje direkt eller indirekt skyldighet som åläggs någon återförsäljare av personbilar eller lätta kommersiella fordon inom ett selektivt distributionssystem, som begränsar dennes möjligheter att etablera ytterligare försäljnings- eller leveransställen på andra platser inom den gemensamma marknaden där selektiv distribution tillämpas.

3. I fråga om reparations- och underhållstjänster eller försäljning av reservdelar skall undantaget inte tillämpas på direkta eller indirekta skyldigheter avseende en auktoriserad reparatörs etableringsställe där selektiv distribution används.

Artikel 6

Förklaring att förordningen inte skall tillämpas

1. Kommissionen får enligt artikel 7.1 i förordning nr 19/65/EEG förklara att den här förordningen inte skall tillämpas, om den i ett visst fall finner att vertikala avtal som omfattas av denna förordning ändå har verkningar som är oförenliga med de villkor som anges i artikel 81.3 i fördraget, och särskilt om

- a) tillträde till den relevanta marknaden eller konkurrens på denna begränsas märkbart av den kumulativa effekten av parallella nät av liknande vertikala begränsningar som verkställs av konkurrerande leverantörer eller köpare,
- b) konkurrensen är begränsad på en marknad där en leverantör inte är utsatt för effektiv konkurrens från andra leverantörer,
- c) priser eller villkor för leverans av varor som omfattas av avtalet eller för motsvarande varor väsentligt skiljer sig åt mellan geografiska marknader, eller
- d) diskriminerande priser eller försäljningsvillkor tillämpas på en geografisk marknad.

2. Om vertikala avtal som omfattas av undantaget i ett visst fall har verkningar som är oförenliga med de villkor som anges i artikel 81.3 i fördraget på hela, eller en del av en medlemsstats territorium som har alla de särdrag som kännetecknar en avgränsad geografisk marknad, får den behöriga myndigheten i denna medlemsstat, vad avser detta territorium, förklara att denna förordning inte skall tillämpas, under samma förutsättningar som de som anges i punkt 1.

*Artikel 7***Icke-tillämpning av förordningen**

1. Om parallella nät av liknande vertikala begränsningar omfattar mer än 50 % av en relevant marknad, kan kommissionen enligt artikel 1 a i förordning nr 19/65/EEG genom förordning förklara att den här förordningen inte skall tillämpas på vertikala avtal som innehåller särskilda begränsningar avseende den marknaden.

2. En förordning enligt punkt 1 får inte börja tillämpas tidigare än ett år efter det att den har antagits.

*Artikel 8***Beräkning av marknadsandelar**

1. De marknadsandelar som anges i denna förordning skall beräknas

- a) för återförsäljning av nya motorfordon på grundval av försäljningsvolymen för de varor som omfattas av avtalet och motsvarande varor som säljs av leverantören, tillsammans med alla andra varor som säljs av leverantören och som på grund av sina egenskaper, pris och tilltänkta användning av köparen betraktas som likvärdiga eller utbytbara.
- b) för återförsäljning av reservdelar på grundval av värdet av de varor som omfattas av avtalet och andra varor som säljs av leverantören, tillsammans med alla andra varor som säljs av leverantören och som på grund av sina egenskaper, pris och tilltänkta användning av köparen betraktas som likvärdiga eller utbytbara.
- c) för tillhandahållande av reparations- och underhållstjänster på grundval av värdet av de tjänster som omfattas av avtalet som säljs av medlemmarna i leverantörens distributionsnät, tillsammans med alla andra tjänster som säljs av dessa medlemmar och som på grund av sina egenskaper, pris och tilltänkta användning av köparen betraktas som likvärdiga eller utbytbara.

Om de volymuppgifter som krävs för dessa beräkningar inte finns tillgängliga, kan uppgifter om värden användas, eller omvänt. Om sådan information inte finns tillgänglig, kan uppskattningar som grundas på annan tillförlitlig marknadsinformation användas. Vid tillämpning av artikel 3.2 skall inköpsvolymen respektive inköpsvärdet på marknaden eller uppskattningar av detta värde användas för att beräkna marknadsandelen.

2. Vid tillämpningen av de tröskelvärden för marknadsandelar på 30 % respektive 40 % som anges i denna förordning skall följande regler gälla:

- a) Marknadsandelen skall beräknas på grundval av uppgifter som avser det föregående kalenderåret.
- b) Marknadsandelen skall omfatta varor och tjänster som levererats till integrerade distributörer för återförsäljning.
- c) Om marknadsandelen från början inte överstiger 30 % respektive 40 % men senare överskrider denna nivå utan att överstiga 35 % respektive 45 %, skall undantaget fortsätta att tillämpas under en period av två på varandra följande kalenderår efter det år då tröskelvärdet för marknadsandelen på 30 % respektive 40 % först överskreds.
- d) Om marknadsandelen från början inte överstiger 30 % respektive 40 % men senare överskrider 35 % respektive 45 %, skall undantaget fortsätta att tillämpas under ett kalenderår efter det år då nivån på 30 % respektive 40 % först överskreds.
- e) Fördelarna i c och d får inte kombineras så att en period på två kalenderår överskrids.

*Artikel 9***Beräkning av omsättningen**

1. Vid beräkningen av den sammanlagda årsomsättningen enligt artikel 2.2 a respektive 2.3 a, skall den omsättning som den berörda avtalsparten i det vertikala avtalet och anknutna företag uppnått under det föregående räkenskapsåret avseende alla varor och tjänster, exklusive alla skatter och andra avgifter, läggas samman. Därvid skall bortses från försäljning mellan parten i det vertikala avtalet och företag med anknytning till denne eller mellan de anknutna företagen.

2. Undantaget skall fortsätta att tillämpas om tröskelvärdet för den sammanlagda årsomsättningen under en period av två på varandra följande räkenskapsår överskrids med högst 10 %.

*Artikel 10***Övergångsperiod**

Förbudet enligt artikel 81.1 skall inte gälla under perioden från och med den 1 oktober 2002 till och med den 30 september 2003 i fråga om avtal som redan gäller den 30 september 2002 och som inte uppfyller de villkor för undantag som anges i denna förordning men som uppfyller de villkor för undantag som anges i förordning (EG) nr 1475/95.

*Artikel 11***Övervakning och utvärderingsrapport**

1. Kommissionen skall regelbundet övervaka hur denna förordning verkar, särskilt vad gäller dess effekter på

- a) konkurrensen inom detaljhandeln för motorfordon och inom efterservice på den gemensamma marknaden eller relevanta delar av denna,
- b) strukturen och koncentrationsnivån av distributionen av motorfordon och de effekter på konkurrensen som är en följd därav.

2. Kommissionen skall utarbeta en rapport om denna förordning senast den 31 maj 2008 med särskild hänsyn till villkoren i artikel 81.3.

*Artikel 12***Ikraftträdande och upphörande**

1. Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 2002.
2. Artikel 5.2 b skall tillämpas från och med den 1 oktober 2005.
3. Denna förordning skall upphöra att gälla den 31 maj 2010.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 31 juli 2002.

På kommissionens vägnar

Mario MONTI

Ledamot av kommissionen
